

Основні напрями підвищення рівня капіталізації і ліквідності банківських установ

Висвітлено основні проблеми розвитку банківської системи України, пов'язані з необхідністю забезпечення прозорості та стабільної діяльності банків щодо підвищення рівня їх капіталізації та підтримання ліквідності на основі вдосконалення управління ризиками та проведення консолідації банківської системи.

Ключові слова: власний капітал, регулятивний капітал, ліквідність, капіталізація, прибуток.

На сучасному етапі розвитку економіки концентрація банківського капіталу та забезпечення необхідних джерел і дієвих механізмів підвищення рівня капіталізації банківської системи є надзвичайно актуальною для подальшого та динамічного розвитку фінансового сектора України.

Капіталізація банківської системи є одним з інструментів забезпечення конкурентоспроможності банківської діяльності. Недостатній рівень капіталізації може негативно вплинути на надійність функціонування банківської і фінансової систем у цілому, що позначається на динаміці економічного зростання, місці економіки країни у світовому фінансовому просторі.

Підвищення рівня капіталізації і ліквідності банківських установ є одним із головних завдань організації надійного нагляду за банківською системою з боку Національного банку України та забезпечення необхідних обсягів регулятивного капіталу з урахуванням системи фінансових і операційних ризиків, що сьогодні повністю збігається з потребою переходу вітчизняної регуляторної системи на вимоги нової Угоди про капітал (П. Базель).

На окремі аспекти проблем капіталізації і ліквідності банківської системи звертають увагу вітчизняні науковці та практики: В.О. Зінченко, В.М. Кротюк, І.О. Лютий, А.М. Мороз, В.І. Міщенко, С.В. Науменкова, Т.С. Смовженко, В.С. Стельмах, А.В. Шаповалов, В.М. Шелудько та ін.

Незважаючи на певне висвітлення зазначених проблем у вітчизняних наукових працях, усе ж і досі немає чіткої методології управління, шляхів підвищення рівня капіталізації банків та їх консолідації з метою підвищення рівня ліквідності.

Мета статті полягає у дослідженні основних напрямів підвищення рівня капіталізації банківської системи України в цілому та визначенні шляхів управління нею з метою забезпечення високого рівня ліквідності та стабільного функціонування банківської системи України як однієї з необхідних умов подальшого розвитку економіки України.

При управлінні процесами капіталізації банківської системи важливим є чітке трактування поняття банківського капіталу. Природа капіталу банку тісно пов'язана з економічною сферою його вияву, тому, будучи носієм результату економічних відносин суб'єктів фінансово-господарської діяльності, капітал банку виступає об'єктом власності, розпоряджання і фінансового управління. Він є показником, що характеризує фінансову стійкість, платоспроможність і самостійність банківської установи.

Під капіталом банку (власним капіталом) слід розуміти спеціально створені фонди і резерви, призначені для забезпечення його фінансової стійкості, комерційної та господарської діяльності, відшкодування можливих збитків, які перебувають у користуванні банку протягом всього періоду його функціонування [1, с. 91].

У Законі України «Про банки і банківську діяльність» у ст. 2 подані визначення різновидів банківського капіталу (капітал банку, капітал підписний, капітал приписний, капітал статутний, капітал регулятивний) [7].

На думку деяких науковців, капітал є головним показником банківської установи щодо її здатності до подальшого ефективного розвитку [9, с. 165]. Відповідно банківський капітал трактується як власний капітал банку – один із базових елементів, який сформований за рахунок коштів його власників, використовується у процесі здійснення банківської діяльності з метою отримання прибутку, сприяє підвищенню довіри клієнтів до банку в результаті виконання властивих йому функцій (захисна, оперативна, регульовальна).

Дослідження сутності балансового, регулятивного та економічного капіталів з позицій наявних концепцій управління банківськими ризиками дає змогу встановити особливості їхнього визначення, виявити відмінності між ними, з'ясувати їхню роль і значення у діяльності банку для підтримки необхідного рівня ліквідності та платоспроможності. На відміну від балансового капіталу, який визначається як різниця між балансовою вартістю активів і зобов'язань банку на конкретну дату, регулятивний капітал як сукупність різноманітних балансових статей, що характеризують ризики банківської діяльності, дає реальну оцінку розміру власного капіталу банку, орієнтовану на можливі втрати за ризиковими операціями банку. Саме це й зумовлює використання регулятивного капіталу для розрахунку економічних нормативів, показників ефективності діяльності, оцінювання стабільності та надійності банків.

Зміцнення капітальної бази вітчизняної банківської системи значною мірою залежить від існуючої практики формування банками власного капіталу, що визначає перспективне нарощення обсягів капіталізації. Формування власного капіталу банку – доволі складний процес, зумовлений організаційно-правовою формою діяльності банку та наявністю відповідних джерел ресурсів.

Кожна з форм організації банківського бізнесу має свої переваги та недоліки з точки зору стратегії розвитку банку, яку його засновники обирають залежно від цілей і завдань, які ставлять перед собою.

Станом на 1 жовтня 2008 р. в реєстрі Національного банку України налічувалося 197 банків, з яких 181 мав ліцензію на здійснення банківських операцій. За організаційно-правовою формою господарювання структура банків є такою: 152 акціонерні товариства (з них 2 державні банки) і 29 товариств з обмеженою відповідальністю.

Іноземний капітал мають 50 українських банків, у тому числі 18 із них мають 100% такого капіталу. Основними іноземними інвесторами у банківській сфері України є Кіпр, Австрія, Росія, Франція та Нідерланди.

Фінансово-кредитна система України продовжує динамічно розвиватися, демонструючи значні темпи зростання основних показників своєї діяльності, чому сприяє значне надходження прямих іноземних інвестицій у банківський сектор, зростання реальних доходів населення та його довіри до банківської системи.

Станом на 01.01.2008 р. в банківській системі України функціонувало 175 банків, а їх сплачений зареєстрований статутний капітал становив 42,873 млрд. грн., що дорівнює приблизно 6% ВВП країни. Порівняно з 2000 р. цей показник дорівнював лише 2,16%. Власний капітал банків на 1 січня 2008 р. був дещо більшим і становив 69,578 млрд. грн., що дорівнювало майже 10% ВВП. За останні роки банківська система значно зміцніла та стала більш потужною. В середньому статутний капітал, що припадає на один банк, зріс із 7,76 млн. євро у 2003 р. до 33,60 млн. євро у 2007 р., тобто більше як у 4,3 разу.

За період із 2003 до 2007 рр. кількість банків із капіталом понад 20 млн. євро зросла в 5,6 разу, а їх частка в банківській системі збільшилася з 35,14 до 82,78%, що свідчить про суттєве підвищення рівня концентрації банківського капіталу в банківській системі України (табл. 1).

Викликає занепокоєння той факт, що разом із підвищенням у структурі капіталу вітчизняної банківської системи частки найбільших банків кількість банків із капіталом від 10 до 20 млн. євро збільшується, а їх питома вага в капіталі стрімко зменшується: з 18,64% у 2003 р. до 7,38% у 2007 р. Це свідчить про те, що для більшості банків четвертої групи перехід до групи найбільших банків або неможливий, або суттєво ускладнюється, а тому основними гравцями на фінансово-кредитному ринку будуть саме найбільші банки, які й формуватимуть його.

Проведений аналіз стану капіталізації банківської системи України свідчить, що власний капітал банків України збільшився за 2007 р. на 63,5% (за 2006 р. – на 67,2%, за 2005 р. – на 38,2%).

Зростання капіталу банків відбулося в основному за рахунок збільшення сплаченого зареєстрованого статутного капіталу на 17,4%, або на 7,5 млрд. грн.

Власний капітал банків на 01.01.2008 р. має таку структуру – частка сплаченого зареєстрованого статутного капіталу становила 61,6% (на 01.01.2007 р. – 61,7%), результат переоцінки основних засобів, нематеріальних активів та інвестиції в асоційовані та дочірні компанії – 11,8% (на 01.01.2007 р. – 12,8%); загальні резерви, резервний фонд та інші фонди банків – 9,7% (на 01.01.2007 р. – 11%), дивіденди, що спрямовані на збільшення статутного капіталу – 0,4% (на 01.01.2007 р. – 0,3%); результат поточного року – 9,5% (на 01.01.2007 р. – 9,7%); частка результату минулих років та результатів звітного року, що очікують затвердження – 2,4% (на 01.01.2007 р. – 1,7%) [5].

У 2007 р. зростання статутного капіталу банківського сектора відбулося також унаслідок збільшення обсягу іноземного капіталу в зареєстрованому статутному капіталі банків України за рік більш як у 2 рази і він на 01.01.2008 р. становив 15,1 млрд. грн. (на 01.01.2007 р. – 7,4 млрд. грн.).

Відповідно частка іноземного капіталу у зареєстрованому статутному капіталі банків України збільшилася до 35% на 01.01.2008 р. Іноземні банки активізували свої зусилля на фінансовому ринку України, починаючи з 2005 р. Значний інтерес для них становить роздрібний сегмент із доходами населення, що зростають, і не-реалізований потребами в кредитуванні. Проте цей сектор освоюють і вітчизняні

Таблиця 1

Групування банків України за розміром статутного капіталу в 2003–2007 рр.

Група банків за розміром капіталу, млн. євро	Кількість банків			Статутний капітал					
				млн. євро			питома вага групи, %		
	2003	2005	2007	2003	2005	2007	2003	2005	2007
До	31	3	1	71	7	2	5,83	0,26	0,03
3,0-5	63	28	21	240	116	89	20,44	4,30	1,53
10,0-20	17	20	30	227	291	429	18,64	10,79	7,38
Понад 20	10	28	56	428	1699	4812	35,14	62,97	82,78
Всього	157	163	173	1218	2698	5813	100,0	100,0	100,0

банки та кредитні спілки. Це свідчить про те, що іноземні банки приділяють велику увагу проблемі диверсифікованості активів і, як наслідок, їх збалансованості.

Активи банків з іноземним капіталом за 2007 р. зросли на 151,1 млрд. грн. і на 01.01.2008 р. становили 306,1 млрд. грн., при цьому кредитний портфель збільшився на 122 млрд. грн. і дорівнював 245,3 млрд. грн. Разом з тим слід зазначити, що за результатами діяльності у 2007 р. банки з іноземним капіталом забезпечили рентабельність активів на рівні 1,20%, тоді як у цілому по системі цей показник дорівнював 1,50%. Рентабельність капіталу, відповідно, становила 11,15% для банків з іноземним капіталом і 12,67% у цілому по банківській системі. [10, с. 3]. Очікуваний позитивний вплив іноземного капіталу на динаміку відсоткових ставок поки що мало помітний.

Присутність іноземних банків у банківському секторі України сприяє розв'язанню проблем капіталізації місцевих банків шляхом їх об'єднання.

Іноземні банки знайшли свою нішу на ринку фінансових послуг в Україні та впевнено її утримують. Слід також зазначити, що вітчизняні банки витримують конкуренцію з іноземними фінансовими інститутами, впроваджуючи сучасні підходи до продажу власних послуг, адміністрування витрат, управління ризиками тощо.

Однак неконтрольоване збільшення присутності іноземного капіталу у вітчизняній банківській системі формує нестабільність у грошовій сфері, посилює процентні та валютні ризики, а можливий відтік фінансових ресурсів може призвести до зниження банківської ліквідності.

Серед основних позитивних тенденцій розвитку банківської системи у 2007 р. слід відзначити значне нарощування банками регулятивного капіталу – на 31,1 млрд. грн., або на 75,6% – до 72,3 млрд. грн. (9,7 млрд. євро), що становить 10,2% ВВП [5].

Збільшення регулятивного капіталу відбулося за рахунок зростання:

- фактично сплаченого зареєстрованого статутного капіталу – на 16,6 млрд. грн., що становило 51,7% від приросту регулятивного капіталу (у 2006 р. – 66,3%);
- результату переоцінки основних засобів – на 3,6 млрд. грн. (11,2%) (у 2006 р. – 2,9%);
- прибутку, що включається до розрахунку капіталу, – на 3,1 млрд. грн. (9,7%) (у 2006 р. – 3,7%);
- субординovanого боргу – на 2,9 млрд. грн., (9,1%) (у 2006 р. – 12,2%);
- резервних фондів і загальних резервів – на 2,1 млрд. грн. (6,4%) (у 2006 р. – 11,3%) [8, с. 19].

Основними елементами регулятивного капіталу на 1 січня 2008 р. є:

- фактично сплачений зареєстрований статутний капітал – 42,9 млрд. грн., або 57,7% від капіталу;
- субординований борг – 7,1 млрд. грн., або 9,5%;
- резервні фонди та загальні резерви – 6,8 млрд. грн., або 9,1%;
- результат переоцінки основних засобів – 6,0 млрд. грн., або 8,0% [8, с. 19].

У структурі регулятивного капіталу протягом 2007 р. відбулися такі зміни: скоротилася з 61,5% до 57,7% частка фактично сплаченого зареєстрованого статутного капіталу, зменшилася частка резервних фондів та загальних резервів з 11,0% до 9,1%, а також частка субординovanого боргу з 9,9% до 9,5% за одночасного зростання з 5,6% до 8,0% частки результату переоцінки основних засобів [8, с. 20].

За 2007 р. унаслідок підвищення Національним банком України вимог до регулятивного капіталу банків кількість банків, які мають регулятивний капітал

більше 20 млн. євро, збільшилася з 56 до 72, а їх частка в загальній кількості діючих банків на 01.01.2008 р. зросла з 33,1 до 41,1%.

Згідно з рішенням Комісії Національного банку України з питань нагляду та регулювання діяльності банків від 25 грудня 2006 р., граничні розміри активів для груп банків на 2007 рік були такими: групи I – активи більше 5000 млн. грн., групи II – активи більше 2000 млн. грн., групи III – активи більше 700 млн. грн., групи IV – активи менше 700 млн. грн. [5].

Аналіз даних табл. 2 свідчить про те, що в 2007 р. тривав процес концентрації активів, капіталу та зобов'язань у банках I групи, де на 01.01.2008 р. було сконцентровано 64,8% активів банків України, 57,2% капіталу та 65,8% загального обсягу зобов'язань (у т. ч. на ринку вкладів фізичних осіб – 68,7%).

Доходи банків України на 01.01.2008 р. становили 68,2 млрд. грн., або збільшилася за рік на 63,7%.

Запорукою фінансової стабільності та передумовою для розвитку і підвищення конкурентоспроможності банків було забезпечення прибутковості банків та підвищення ефективності їх діяльності.

За підсумками 2007 р., діючі банки України отримали найбільший за всі роки існування прибуток, який становив 6,6 млрд. грн. і порівняно з попереднім роком збільшився на 59,7% (за 2006 р. – 4,1 млрд. грн., за 2005 р. – 2,2 млрд. грн.) та який на 73% був забезпечений зростанням прибутку банків I групи (табл. 3).

Головним внутрішнім джерелом нарощення обсягів капіталізації для найбільших і великих банків слід вважати прибуток, який водночас є функцією інвестиційної, фінансової та дивідендної політики банку, а також кінцевим результатом їхнього комплексного втілення на практиці.

Таблиця 2

Концентрація активів, капіталу та зобов'язань за групами банків України в 2007–2008 рр., %

Група	Активи		Власний капітал		Зобов'язання	
	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2007	01.01.2008
Група I	62,2	64,8	54,0	57,2	63,4	65,8
Група II	19,1	17,2	16,7	16,8	19,4	17,2
Група III	8,6	10,2	10,7	12,9	8,3	9,9
Група IV	10,1	7,8	18,6	13,1	8,9	7,1

Таблиця 3

Концентрація доходів, витрат і прибутку за групами банків України в 2007–2008 рр., %

Група	Доходи		Витрати		Прибуток	
	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2007	01.01.2008	01.01.2007	01.01.2008
Група I	63,6	64,8	63,1	63,9	68,2	73,0
Група II	16,8	15,1	16,8	15,4	16,7	12,7
Група III	9,2	11,6	9,4	11,9	7,9	8,1
Група IV	10,4	8,5	10,7	8,8	7,2	6,2

Суттєві темпи зростання капіталу банків України у 2007 р. сприяли підвищенню рівня їх капіталізації, який усе ще є недостатнім для забезпечення стабільного функціонування та розвитку фінансово-кредитних установ, покриття ризиків у їх діяльності. Показник відношення капіталу банків до ВВП на 01.01.2008 р. підвищився тільки на 1,9 процентного пункту і становив 9,8% (на 01.01.2007 р. – 7,9%, на 01.01.2006 р. – 6,1%).

Протягом 2007 р. спостерігалось зростання високоліквідних активів на 41,8% до 63,6 млрд. грн. Збільшення зазначених активів з початку року відбулося за рахунок готівкових коштів та коштів НБУ (на 11,0 млрд. грн., або на 41,7%) [8, с. 25].

За 2007 р. значення нормативу миттєвої ліквідності (Н4) банківського сектора зменшилося з 56,73% до 53,60% (за нормативного значення 20%) в умовах зростання значень нормативу поточної ліквідності (Н5) – з 70,19% до 75,31% (нормативне значення 40%) та короткострокової ліквідності (Н6) – з 37,83% до 39,93% (нормативне значення 20%).

За даними Національного банку України, встановлених нормативів ліквідності станом на 1 січня 2008 р. дотримувалися всі банки.

Слід зауважити, що для банків як низькі, так і високі значення банківської ліквідності негативно позначаються на їх фінансовій стійкості. Так, дефіцит ліквідності обмежує можливості банків, збільшує ризики втрати платоспроможності, а також знижує рентабельність банківських операцій, оскільки в подібній ситуації банки вимушені для забезпечення платоспроможності підтримувати збиткові обсяги ліквідності в низько дохідних активах. Значний запас ліквідності банків означає їх неспроможність ефективно розпоряджатися власними ресурсами, що негативно позначається на рівні чистої процентної маржі та інших показниках ефективності діяльності банків і робить більш чутливими до ризику зміни процентної ставки.

Незважаючи на те, що в 2007 р. розриви між активами і пасивами за строками скоротилися, а значення нормативів ліквідності порівняно з 2006 р. істотно не змінилося, від'ємне значення динамічного індикатора ліквідності свідчить, що ситуація з ризиком ліквідності і платоспроможності потребує постійного контролю.

Однією з основних проблем сучасної банківської системи України є низький рівень її капіталізації. Якщо для багатьох країн звичайною є ситуація, коли сумарний капітал банківської системи втричі перевищує внутрішній валовий продукт, то капітали українських банків складають не більше половини ВВП. Якщо така тенденція буде зберігатися і в подальшому, то це може привести з часом до виникнення у банків певних труднощів щодо відповідності національному законодавству і міжнародним нормам.

В умовах, коли темпи зростання капіталу істотно відстають від темпів збільшення активів, особливого значення набуває проблема капіталізації банківської системи. При збереженні цієї тенденції виникає проблема виконання банками нормативу адекватності капіталу, а відповідно і загрози порушення стійкості та ефективності функціонування банківської системи. За п'ять років показник адекватності регульованого капіталу зменшився на 4,2 процентного пункту – з 18,4 у 2002 р. до 14,2 п.п. у 2006 р. Внаслідок цього банківська система може мати на певному етапі недостатній рівень капіталізації, що може спричинити обмеження обсягів кредитування. Оскільки близько 70% доходів комерційних банків припадає саме на позичкову діяльність, то зменшення її масштабів за

таких обставин може стати загрозою для ліквідності та платоспроможності усієї банківської системи.

Проведені окремими фахівцями розрахунки з використанням методів екстраполяції тенденції (тренду) показують, що при збереженні нинішніх темпів зростання активів та капіталу в 2010 р. банківська система України матиме недостатній обсяг капіталу — не виконуватиметься норматив Н2 адекватності регулятивного капіталу, а відповідно зменшаться банківські інвестиції в економіку.

Слід зазначити, що Національний банк України продовжує послідовно проводити політику щодо посилення вимог до рівня капіталізації комерційних банків — збільшення суми капіталу, необхідного для створення банку до 10 млн. євро; підвищення нормативу адекватності регулятивного капіталу до 10%; стимулювання процесів консолідації в банківському секторі України; контроль за формуванням резервів, що, в свою чергу, впливає на якість капіталу банку; підвищення вимог до мінімального рівня регулятивного капіталу.

Процес нарощення банківського капіталу не повинен мати стихійний характер. Він є чітко контрольованим Національним банком України, який створює для цього сприятливе нормативно-правове та фінансове середовище.

Проведене нами дослідження підтвердило, що на сучасному етапі в напрямі підвищення рівня капіталізації банківської системи можливі такі заходи:

- залучення до банків додаткового акціонерного капіталу на основі додаткових емісій акцій або внесків власників чи засновників банків;
- розроблення банками планів підвищення рівня капіталізації із використанням додаткових джерел залучення коштів як на внутрішніх, так і на зовнішніх фінансових і грошових ринках;
- залучення банками стратегічних інвесторів поліпшення якості капіталу та забезпечення достатнього рівня покриття ним ризиків, що приймаються банками, в тому числі вдосконалення структури капіталу;
- стимулювання капіталізації прибутку в банках, зокрема шляхом удосконалення оподаткування та дивідендної політики;
- удосконалення методик розрахунку регулятивного та економічного капіталу з урахуванням вимог П. Базеля;
- впровадження обов'язкового лістингу банків на фондових біржах, котирування та продаж банками власних акцій на відкритому фінансовому ринку з максимально широким доступом юридичних і фізичних осіб;
- вдосконалення розрахунку та розроблення систем моніторингу банківських ризиків.

На нинішньому етапі в українському банківському секторі існує ряд проблем, що потребують невідкладного розв'язання, а саме: наявність ризиків, пов'язаних зі стрімким зростанням обсягів кредитування, а також із розбалансуванням активів і пасивів за термінами погашення, наявність значних обсягів зобов'язань нерезидентів; зниження рівня ліквідності банківської системи у зв'язку з впливом коштів фізичних осіб та зниженням курс національної валюти.

Важливими заходами щодо підтримки розширення можливостей ліквідності вітчизняного банківського сектора в умовах світової фінансової кризи є проведення діагностики банків на предмет визначення слабких місць у їхній діяльності з метою надання їм фінансової допомоги.

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що підвищення рівня капіталізації і ліквідності вітчизняних банків забезпечити динамічне і ефективне функціонування всієї фінансово-кредитної систем України, є обов'язковою пере-

думовою зростання конкурентоспроможності банківської системи та зростання рівня задоволення потреб економіки фінансових послугах.

В умовах обмеження кількості джерел капіталізації особливу увагу слід приділяти розробленню нових фінансових інструментів, здатних задовольнити вимоги як власників банківських установ, так і інвесторів.

Список використаних джерел

1. Банківські операції: [підручник] / За ред. В.І. Міщенко, Н.Г. Слав'янської, О.Г. Коренєвої. – К.: Знання, 2007. – 796 с.
2. Бюлетень Національного банку України. – 2008. – № 11.
3. Динаміка фінансового стану банків України на 1 січня 2008 р. // Вісник Національного банку України. – 2008. – №2. – С. 62-63.
4. Інструкція Національного банку України «Про порядок регулювання діяльності банків в Україні» від 28.08.2001 р. № 368 // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nau.kiev.ua/nau10/ukr/doc.php?code=z0841-01.
5. Матеріали сайту Національного банку України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bank.gov.ua.
6. Основні показники діяльності банків України на 1 січня 2008 р. // Вісник Національного банку України. – 2008. – № 2. – С. 25.
7. Закон України «Про банки і банківську діяльність» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bank.gov.ua.
8. Річний звіт Національного банку України про діяльність банківського нагляду України у 2007 році: [інформ. матеріали]. – К., 2008. – С. 19–25.
9. Ткачук Н.М. Капітал малих і середніх банків як складова капіталу банківської системи України // Соціально-економічні дослідження в перехідний період. Мале та середнє банківництво в умовах становлення ринкової системи в Україні: [зб. наук. праць] / НАН України. ІРД. – Львів, 2004. – Вип. 6 (L). – С. 164–171.
10. Шаповалов А. Присутність іноземного капіталу в банківському секторі України // Вісник Національного банку України. – 2008. – № 4. – С. 2-7.
11. Шелудько Н. Макроекономічні аспекти проблеми капіталізації банків // Актуальні проблеми економіки. – 2004. – № 10. – С. 72-80.

Козоріз М.А., Лис І.М. Основные направления повышения уровня капитализации и ликвидности банковских учреждений.

Отражены основные проблемы развития банковской системы Украины, связанные с необходимостью обеспечения прозрачной и стабильной деятельности банков по повышению уровня их капитализации и поддержки ликвидности на основе совершенствования управления рисками и проведения консолидации банковской системы.

Ключевые слова: собственный капитал, регулятивный капитал, ликвидность, капитализация, прибыль.

Kozoriz M.A., Lys I.M. Basic Trends of Increase of the Level of Capitalization and Liquidity of Bank Institutions.

The basic problems of development of the banking system of Ukraine related to the necessity of the providing of transparent and stable activity of banks in relation to the increase of level of their capitalization and liquidity maintenance on the basis on the risk management development and the banking system consolidation have been elucidated.

Key words: proper capital, regulatory capital, liquidity, capitalization, profits.

Надійшло 11.12.2009 р.